

SZEMLE

Összeállította: BALOGH PÁL

Az NDK televízió iparában folyamatosan rátérnek az elektronikus adatfeldolgozás alkalmazására. Elsőnek a stassfurti televíziókészülékek gyárát szerelik fel, megfelelő adatfeldolgozó gépekkel, mivel ez az üzem néhány száz partnerrel van rendkívül bonyolult kooperációs kapcsolatban. Így az üzem vezetőinek rendkívül nehéz pontos információt kapniok a termelési folyamat zavartalan lebonyolításához szükséges egyes alkatrészek és anyagok rendelkezésre álló mennyiségéről. A vezetők pontosabb informálása megköveteli adatfeldolgozó gépek beállítását.

*

A Thomson CSF cég Cagnes-sur-Merben levő kutatólaboratóriumában végzett vizsgálatok szerint CdS bevonatok segítségével felületi hullámok erősítését lehet biztosítani. Ezen hatás már korábban ismert volt, annak létét Bleustein és Guljajev számításai alapján előre jelezte. A hullámok erősítését jelentősen befolyásolja a lapkára ható mechanikai igénybevétel. Az új effektus felhasználására előreláthatólag a televíziótechnikában, s általában a képmegjelenítési műveleteknél kerül sor. (*La Recherche, 1971. 13. sz.*)

A lengyel elektronikai ipar 1975-ben már 100 millió félvezetőeszközt fog gyártani. Ennek 60%-át a varsói TEWA, 40%-át az UNITRA szállítja. Különösen nagy gondot fordítanak Lengyelországban az integrált áramkörgyártás beindítására.

A lengyel elektroncsőgyárak 1975-ben 25 millió db rádió- és tv-vevőcsövet kívánnak előállítani. (*Funkschau, 1970. 42. k. 15. sz.*)

*

Az amerikai és francia szabadalmak alapján létrehozott nagyáramú optotirisztort a GaAs-dióda által szolgáltatott 930 nm hullámhosszúságú fényimpulzus gyújtja be, amit szál-optika vezet a tirisztor katódjára. Ez ugyanis áthatol a katódfelületen és az azalatt levő pn-átmeneten elektron-lyukpárokat hoz létre, amelyek rendkívül gyorsan vezető állapotba hozzák a tirisztort. A vezérlőáramkör tökéletesen leválasztható a tirisztorról, és ez módot ad több optotirisztor sorbakapcsolására. (*Radio Fernsehen Elektronik, 1970. 19. k. 1. sz.*)

(Folytatás a 41. oldalon.)

(Folytatás a 37. oldalról.)

Az RCA új epitaxiális Si-npn-teljesítménytranszisztora 400 MHz-en 5 db erősítés mellett 30 W kimenőteljesítményt szolgáltat. (*Radio Mentor, 1970. 36. k. 11. sz.*)

*

Angliában kopásmentes járműgyújtási rendszert fejlesztettek ki, ami fotoelektronikus elven működik. A forgattyús tengelyen lyukakkal ellátott tárcsa ül, ami GaAs-diódából és fototranzisztorból felépített infraforrás sugárzását szaggatja. Az infrasugár-impulzusok teljesítménytranszisztort vezérelnek, ami meredek emelkedésű áramimpulzusokat kényszerít a gyújtótékercs primérjébe. (*Elektrotechnische Zeitschrift-B, 1970. 22. k. 9. sz.*)

*

Az SGS „International Market Research”-osztálya szerint az integrált áramkörök piaca az alábbiak szerint alakul:

Termékfajta	Forgalom, millió \$				
	1969	1970	1971	1972	1973
digitális IC	70	100	150	198	240
lineáris IC	18	29	42	58	75
MOS-áramkörök	2	4	11	30	45
hibridáramkörök	3	5	10	18	25

(*Bjuletten Inosztrannoj Kommerceszkaj Informacsi, 1970. 23. k. 111. sz.*)

A Stanford-kutatóintézet és a NASA által kifejlesztett IVC-k (integrated vacuum circuit) olyan integrált áramkörök, amelyek vákuumtérben nyertek elhelyezést. Közös zafírhordozón párologtatás révén koplánáris dióda- és triódarendszereket alakítanak ki. Katódként wolframoxid, rács- és anódként titán kerül alkalmazásra. Az egyes rendszereket a hordozón felpárologtatott összekötések kapcsolják össze. Az elrendezés elektroncsőburába kerül. A hordozólemez melegítve a katódok emittálni kezdenek. Az IVC-eket elsősorban a sugárzás és hő hatásának kitett berendezésben alkalmazzák. (*Funkschau, 1970. 42. k. 13. sz.*)

*

Az RCA eddig negyedmillió olyan színes-tv-vevőkészüléket hozott piacra, ami tirisztoros sorreltérítő-fokozattal rendelkezik. A 90° eltérítésű készülékek zöme 63 cm ernyőátlójú. Az RCA fejleszti a vékony nyakú, 110°-os, 47 cm átlójú képesővei ellátott tv-vevőket, amelyekben passzív a konvergencia-áramkör. (*Funkschau, 1970. 42. k. 15. sz.*)

*

A moszkvai Elektromos Vákuumeszközök Gyára olyan fényforrást mutatott be, ami fényáram tekintetében minden eddigi lámpát felülmúl. A hagyományos izzók aránylag rövid élettartamú wolframszálát tantál-, titán- és cirkónium-karbidből készült golyó pótolja, amit nagyfrekvenciás generátor 4000 °C-ra hevít fel. A „mesterséges csillag” határfoka 90%, élettartama több ezer óra. Az Össz-szövetségi Fénytechnikai Kutatóintézetben az újítást gazdaságosnak tartják. A tudósok véleménye szerint az új fényforrás különösen ott alkalmazható előnyösen, ahol igen nagy fényáramra van szükség, pl. fény-szórókban, vetítőkészülékekben és magas hőmérsékletek mérésére szolgáló optikai pirométerekben. (*Technische Rundschau, 1970. 62. k. 18. sz.*)